

Een cowboy zonder hoed is ondenkbaar. De cowboyhoed is bepalend voor het beeld van de cowboy, net zoals de laarzen. Maar een cowboyhoed is veel meer dan alleen een leuk hoofddeksel waarmee je op een cowboy kunt lijken. Van oudsher staat de cowboyhoed symbool voor een levensstijl, voor waarden, voor eigenheid en respect voor andere mensen. Daarvoor dien je dan wel de bijbehorende regels te kennen, oftewel de “cowboy hat etiquette”. In dit artikel enkele van deze regels.

De belangrijkste regel

Raak nooit iemands hoed aan zonder vooraf toestemming gevraagd te hebben! Iemands hoed afpakken is net zoets als iemands portefeuille afpakken; dat doe je dus beter maar niet!

Wanneer neem je je hoed af?

Het afnemen van de hoed is een duidelijk teken van respect. Volgens John B. Stetson, de bekende hoedenmaker, zijn er vier situaties waarin je je hoed afneemt:

- wanneer het volkslied gespeeld wordt of in aanwezigheid van de nationale vlag;
- wanneer je voorgesteld wordt aan iemand, vooral als het een dame is;
- bij een begrafenis en wanneer een begrafenisstoet voorbij komt;
- bij aanvang van een gesprek (daarna kan de hoed weer opgezet worden).

Deze regels zijn nog uit te breiden met de volgende regels, al gelden die niet overal en in alle situaties:

- wanneer je afscheid neemt van iemand;
- wanneer je eer wilt betuigen ten aanzien van iemand, bijvoorbeeld in een gesprek over een vriend die gestorven is;
- in aanwezigheid van iemand waarvoor je respect wilt tonen, bijvoorbeeld iemand van de kerk, een oudere man of vrouw, een hoogwaardigheidsbekleeder;
- bij officiële gelegenheden en momenten, zoals een trouwerij;
- in de kerk en in de rechtzaal;
- wanneer je een ruimte binnenkomt waar veel mensen aanwezig zijn;
- wanneer je bij iemand thuis op bezoek komt.

Heel algemeen zou je kunnen stellen dat binnenshuis de hoed altijd dient te worden afgezet. Zeker aan tafel. Maar er gelden toch weer een paar uitzonderingen. Je kunt je hoed ophouden:

- in openbare ruimtes, zoals in een postkantoor of op het station;
- in het publieke deel van een bar (saloon) of van een winkelcentrum;
- in een danszaal (dance hall), zeker als het in de openlucht is;
- wanneer je in een café of lunchroom aan de bar wat drinkt of eet;
- in een restaurant of in een hal indien er geen goede kapstokken.

Soms is het ook een kwestie van gezond verstand en inschatting. Zo mag je bij een openluchtconcert de hoed ophouden, maar als je andere mensen daarmee het uitzicht belemmert, is het wel zo aardig om de hoed af te zetten. Een andere keer kunnen praktische overwegingen een rol spelen; zo zal niemand verwachten dat je je hoed afneemt als je net je handen vol hebt met spullen.

Wanneer neem je de hoed een klein stukje op of tik je tegen de rand?

Niet altijd hoeft je de hoed helemaal af te nemen, soms is een tikje tegen de rand of het even opnemen van de hoed voldoende. Let wel: het tikje is geen saluut, het is meer een gebaar alsof je de hoed gaat afnemen. Heel algemeen kun je zeggen dat een tikje tegen de rand gebruikelijk is indien je een vreemdeling groet, als je iemand wilt bedanken of wanneer je je wilt verontschuldigen. Zo raadt John B. Stetson een tikje tegen de rand of het even hoog nemen van de hoed aan in de volgende vier situaties:

- wanneer een vrouw je bedankt;
- wanneer een vreemdeling je de route uitlegt;
- wanneer je je excuseert naar een vrouw toe;
- als je samen met een vriend onderweg bent en hij een vrouw begroet die jij niet kent.

Sommige cowboy 'tippen' hun hoed alleen voor vrouwen en nooit voor mannen. Wanneer je voor een man je hoed 'tippt' wordt dit opgevat als een belediging, want daarmee geef je aan dat je de ander als 'vrouw' beschouwt.

Hoe houd je je hoed vast als je de hoed hebt afgezet?

Hier zijn eigenlijk geen regels voor. Het meest praktisch is om als je in gezelschap bent, de hoed (vastgehouden aan de rand) in je linkerhand te nemen, omdat je dan je rechterhand vrij hebt om iemand een hand te geven. Als je rechtshandig bent, is het ook handig om die hand vrij te houden om bijvoorbeeld snel een deur te kunnen openen voor iemand of om iets aan te kunnen pakken.

Bij officiële gelegenheden, zoals bij het spelen van het volkslied, kun je de hoed in je linkerhand nemen en met gestrekte arm naast je zij laten hangen of de hoed in je rechterhand nemen en met gebogen arm voor de borst houden.

In alle gevallen houd je de hoed altijd zo, dat de binnenkant niet te zien is!

Gelden de regels zowel voor mannen als voor vrouwen?

Van oudsher niet. Als het een wat formelere hoed is, mag een vrouw onder alle omstandigheden haar hoed ophouden. Zelfs wanneer het volkslied gespeeld wordt en in de kerk. Ook binnenshuis, behalve in haar eigen woning, hield de vrouw vroeger overdag haar hoed op. Dit gold vooral in publieke gelegenheden, zoals een restaurant.

Dat er verschillende regels zijn ontstaan, heeft te maken met de verschillende type hoeden die mannen en vrouwen droegen in het voormalige wilde westen. De hoeden van vrouwen waren vaak versierd met linten, bloemen en strikken en werden vastgespeld in het haar of zaten met een lint vastgebonden onder de kin. Zo'n hoed was niet even snel af te nemen en zou bij het afnemen meteen het kapsel in de war brengen.

Nu vrouwen vaak een gewone cowboyhoed dragen, is het de vraag of deze regel nog geldt. Om niemand tegen het hoofd te stoten, is het dan verstandiger om, zeker bij wat officiëlere gelegenheden, de hoed maar gewoon af te nemen.

Moet je je aan alle regels houden?

Regels veranderen in de loop der tijden. Regels hebben ook te maken met plaatselijke gewoontes en gebruiken. Vroeger, tot aan het begin van de 20^e eeuw, zou een heer of dame zich buitenshuis nooit zonder hoed vertonen. Deze regel geldt al lang niet meer en zo gelden heel wat etiketteregels voor kleding en gedrag tegenwoordig niet meer of worden alleen bij bijzondere gelegenheden nog toegepast.

Maar regels hebben te maken met traditie en oude gebruiken en geven een bepaalde cultuur en levensstijl weer. Door je aan de regels te houden, geef je aan dat je deze tradities en gebruiken, de daarbij passende cultuur en levensstijl, in ere wilt houden. Het naleven van regels toont ook je respect naar ouderen toe, die nog wel deze tradities goed kennen en in ere houden.

Het is dus geen moeten, maar is het niet juist leuk om, als we ons als cowboys kleden, “all the way” te gaan? De “cowboy way” wel te verstaan?

Onthoud dan in ieder geval de drie belangrijkste regels:

- raak nooit zonder toestemming de hoed van een ander aan!
- bij officiële en plechtige gebeurtenissen: hoed af!
- bij twijfel: het onnodig afnemen of afzetten van de hoed is altijd beter dan het ophouden als het niet gepast is.

Bronnen o.a.:

- Howard, Mark. *Hat Etiquette*. Barbary Coast Vigilance Committee. 02 January 2006 <<http://www.bcv.net/hats/>>.
- Deering, Mike. WLJ Editor. *The cowboy hat: forgotten etiquette*. WLJ – Crow Publications. 22 May, 2006. <http://www.wlj.net/>>

Auteur: *Helma Jonker*

Helma Jonker is werkzaam voor JIM's Western Gallery, rijdt een Paint horse, heeft jarenlang deel uitgemaakt van een country linedance club en verzamelt 'old traditional country music' en boeken over de geschiedenis van het wilde westen, western en indiaanse kunst en interieurs. In de galerie verkoopt ze stijlvolle en bijzondere spullen voor een country & western inrichting (kunstwerken, meubels, kleden, kussens, huiden, decoratieartikelen e.d.), boeken en accessoires (tassen, sieraden). Zie: <http://www.jimswesterngallery.com>